

Transportstyrelsens föreskrifter om yrkeskunnande för yrkesmässig trafik;

TSFS 2010:161

Utkom från trycket
den 15 oktober 2010

beslutade den 6 oktober 2010.

Transportstyrelsen föreskriver¹ följande med stöd av 11 kap. 1 § yrkes-
trafikförordningen (1998:779).

VÄGTRAFIK

1 kap. Inledande bestämmelser

1 § Dessa föreskrifter gäller den närmare omfattningen av det krav på yrkeskunnande som avses i 2 kap. 5 och 8 §§ yrkestrafiklagen (1998:490).

2 § I dessa föreskrifter avses med

<i>kunna tillämpa</i>	den sökande ska både teoretiskt och praktiskt kunna använda sin kunskap
<i>kunna analysera</i>	den sökande ska kunna undersöka, jämföra och bedöma ett resultat
<i>kunna värdera</i>	den sökande ska med hjälp av egna slutsatser kunna värdera ett resultat
<i>kunna genomföra</i>	den sökande ska kunna utföra en arbetsuppgift från början till slut
<i>kunna upprätta</i>	den sökande ska kunna ställa upp ett dokument eller formulera ett innehåll
<i>kunna redogöra</i>	den sökande ska kunna beskriva och reflektera över ett innehåll
<i>känna till</i>	den sökande ska ha kännedom om ämnesområdet.

¹Jfr rådets direktiv 96/26/EG av den 29 april 1996 om rätt att yrkesmässigt bedriva person- och godstransporter på väg och om ömsesidigt erkännande av utbildnings-, examens- och andra behörighetsbevis för att främja ett effektivt utnyttjande av dessa transportörers etableringsrätt på området för nationella och internationella transporter (EGT L 124, 23.5.1996, s.1, Celex 31996L0026), ändrat genom rådets direktiv 98/76/EG av den 1 oktober 1998 om ändring av direktiv 96/26/EG om rätt att yrkesmässigt bedriva person- och godstransporter på väg och om ömsesidigt erkännande av utbildnings-, examens- och andra behörighetsbevis för att främja ett effektivt utnyttjande av dessa transportörers etableringsrätt på området för nationella och internationella transporter (EGT L 277, 14.10.1998, s.17, Celex 31998L0076).

2 kap. Juridik

Civilrätt

Gemensamt för gods- och persontransporter

1 § Den sökande ska

1. kunna redogöra för olika sätt att ingå avtal och avtalens giltighet och bindande verkan för ett transportföretag,

2. känna till de rättigheter och skyldigheter som följer av lagen (1974:610) om inrikes vägtransport,

3. känna till innehållet i de delar av lagen (2007:1091) om offentlig upphandling och av lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, som är av betydelse för ett transportföretag, och

4. känna till innehållet i de delar av konkurrenslagen (2008:579) som är tillämpliga på ett transportföretag.

Godstransporter

2 § Den sökande ska

1. känna till de rättigheter och skyldigheter som följer av konventionen om fraktavtal vid internationell godsbefordran på väg (CMR), Genève den 19 maj 1956, och

2. känna till innehållet i de allmänna leveransbestämmelser som gäller för branschen.

Persontransporter med buss

3 § Den sökande ska

1. känna till de rättigheter och skyldigheter som följer av lagen (1992:1672) om paketresor och resegarantilagen (1972:204),

2. känna till lagen (1997:734) om ansvar för viss kollektiv persontrafik, och

3. känna till innehållet i + 2 kap. lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk vad gäller musikaliska verk och filmverk.

Persontransporter med taxi

4 § Den sökande ska känna till lagen (2008:580) om gruppundantag för konkurrensbegränsande avtal om viss taxisamverkan.

Handelsrätt

Gemensamt för gods- och persontransporter

5 § Den sökande ska

1. kunna redogöra för innebörden av olika företagsformer och skillnaden mellan fysisk och juridisk person samt hur man går tillväga vid registrering och ändring av företagsformer,

2. känna till innebörden av ett kompanjonavtal och en kompanjonförsäkring, och
3. känna till innebörden av en konkurs.

Arbetsrätt

Gemensamt för gods- och persontransporter

6 § Den sökande ska

1. kunna redogöra för arbetsgivaransvaret enligt lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet, lagen (1982:80) om anställningsskydd, arbetstidslagen (1982:673), lagen (2005:395) om arbetstid vid visst vägtransportarbete (för godstransporter samt persontransporter med buss), semesterlagen (1977:480) och föräldraledighetslagen (1995:584),
2. känna till arbetsgivarens skyldigheter enligt lagen (1991:1047) om sjuklön och bestämmelserna om rehabilitering enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, och
3. känna till innebörden av ett kollektivavtal.

Yrkestrafikförfattningarna

Gemensamt för gods- och persontransporter

7 § Den sökande ska

1. kunna redogöra för de rättigheter och skyldigheter som följer av yrkestrafiklagen (1998:490) och yrkestrafikförordningen (1998:779), och
2. känna till de rättigheter och skyldigheter som gäller i samband med uthyrning av fordon enligt lagen (1998:492) om biluthyrning och förordningen (1998:780) om biluthyrning.

Godstransporter

8 § Den sökande ska

1. kunna redogöra för de kontroller som kan göras med stöd av förordningen (2004:865) om kör- och vilotider samt färdskrivare, m.m., och
2. känna till vilka fordonsdokument som erfordras vid nationella och internationella transporter samt de skyldigheter och det ansvar som följer av användningen av dessa enligt rådets förordning (EEG) nr 881/92 av den 26 mars 1992 om tillträde till marknaden för godstransporter på väg inom gemenskapen till eller från en medlemsstats territorium eller genom en eller flera medlemsstaters territorier².

Persontransporter med buss

9 § Den sökande ska

1. kunna tillämpa de regler som gäller i samband med skolskjutsning,

² EGT L 95, 9.4.1992, s. 1 (Celex 31992R0881).

2. kunna redogöra för de kontroller som kan göras med stöd av förordningen (2004:865) om kör- och vilotider samt färdskrivare, m.m., och

3. känna till vilka fordonsdokument som erfordras vid nationella och internationella transporter samt de skyldigheter och det ansvar som följer av användningen av dessa enligt

a) rådets förordning (EEG) nr 684/92 av den 16 mars 1992 om gemensamma regler för internationell persontransport med buss³,

b) rådets förordning (EG) nr 11/98 av den 11 december 1997 om ändring av förordning (EEG) nr 684/92 om gemensamma regler för internationell persontransport med buss⁴,

c) rådets förordning (EG) nr 12/98 av den 11 december 1997 om villkoren för att transportföretag ska få utföra nationella persontransporter på väg i en annan medlemsstat än den där de är hemmahörande⁵, och

d) kommissionens förordning (EG) nr 2121/98 av den 2 oktober 1998 om tillämpningsföreskrifter till rådets förordningar (EEG) nr 684/92 och (EG) nr 12/98 beträffande transportdokument för persontransporter med buss⁶.

Persontransporter med taxi

10 § Den sökande ska

1. kunna tillämpa de regler som gäller i samband med skolskjutsning,
2. kunna tillämpa reglerna om taxametrar,
3. kunna tillämpa reglerna om prisinformation, och
4. kunna tillämpa reglerna om personlig tidbok m.m.

Arbetsmiljö- och miljölagstiftningen

Gemensamt för gods- och persontransporter

11 § Den sökande ska

1. kunna redogöra för bestämmelserna i arbetsmiljölagen (1977:1160) med särskild betoning på arbetsgivarens ansvar,

2. kunna redogöra för innehållet i Arbetarskyddsstyrelsens författningssamling (AFS 1993:2) om våld och hot i arbetsmiljön, och

3. känna till innehållet i 1–2 kap. miljöbalken (1998:808).

Godstransporter

12 § Den sökande ska känna till bestämmelserna som rör transporter av avfall i 15 kap. miljöbalken (1998:808), avfallsförordningen (2001:1063), förordningen (2007:383) om gränsöverskridande transporter av avfall och rådets förordning (EEG) nr 259/93 av den 1 februari 1993 om övervakning

³ EGT L 74, 20.3.1992, s. 1 (Celex 31992R0684).

⁴ EGT L 4, 8.1.1998, s. 1 (Celex 31998R0011).

⁵ EGT L 4, 8.1.1998, s. 10 (Celex 31998R0012).

⁶ EGT L 268, 3.10.1998, s. 10 (Celex 31998R2121).

och kontroll av avfallstransporter inom, till och från Europeiska gemenskapen⁷.

3 kap. Företagsledning och ekonomisk ledning av ett företag

Gemensamt för gods- och persontransporter

1 § Den sökande ska

1. kunna redogöra för reglerna som följer av bokföringslagen (1999:1078),
2. känna till reglerna som följer av årsredovisningslagen (1995:1554),
3. kunna tillämpa de grundläggande reglerna om löpanderedovisning,
4. kunna tillämpa reglerna om mervärdesskatt,
5. kunna tillämpa reglerna om inkomstskatt, arbetsgivaravgift och egenavgift,
6. känna till reglerna om reklamskatt,
7. känna till vad en balans- och resultaträkning är, hur de ställs upp och ska tolkas,
8. kunna analysera företagets ekonomiska situation och lönsamhet,
9. kunna upprätta och tolka en resultat- och likviditetsbudget,
10. känna till innebörden av de olika delarna i en kostnadsberäkning,
11. kunna genomföra ekonomiska beräkningar utifrån företagets intäkter och kostnader,
12. känna till olika betalningssätt och de villkor som gäller i samband med användningen av dessa,
13. känna till olika finansieringsformer och de kostnader och förpliktelser som är förbundna med dessa,
14. kunna analysera innehållet i ett förfrågningsunderlag,
15. kunna redogöra för innebörden av kvalitets- och miljöledningssystemen enligt ISO 9001 och 14001 samt hur detta kan påverka transportverksamheten,
16. känna till grunderna för marknadsföring och säljfrämjande åtgärder av transporttjänster med utgångspunkt från marknadsföringslagen (2008:486),
17. känna till vilka sak- och personförsäkringar som kan förekomma inom ett transportföretag och de rättigheter och skyldigheter som är förbundna med dessa, och
18. känna till data- och teleteknikens användningsområden inom vägtransportområdet.

Godstransporter

2 § Den sökande ska

1. kunna tillämpa reglerna om förmånsbeskattning för personbilar och lätta lastbilar,

⁷ EGT L 30, 6.2.1993, s.1 (Celex 31993R0259).

2. känna till hur förhållandet regleras mellan säljare och köpare i de internationella leveransklausulerna (Incoterms), och

3. känna till förekomsten av vägavgifter som tillämpas vid internationell trafik.

Persontransporter med buss

3 § Den sökande ska känna till förekomsten av vägskatter och vägavgifter och särskilt vägmoms som tillämpas vid internationell trafik.

Persontransporter med taxi

4 § Den sökande ska kunna tillämpa reglerna om förmånsbeskattning för personbilar och lätta lastbilar.

4 kap. Tekniska normer och driftsförhållanden

Gemensamt för gods- och persontransporter

1 § Den sökande ska

1. kunna tillämpa lagen (2006:263) om transport av farligt gods och förordningen (2006:311) om transport av farligt gods,

2. kunna genomföra färdplanering så att god transportekonomi uppnås,

3. kunna genomföra beräkningar om fordons maximala last,

4. kunna redogöra för värdet av förebyggande fordonsunderhåll,

5. kunna redogöra för vägtransporternas miljöpåverkan och hur fordon ska framföras så att bränsleförbrukningen, luftföroreningar och buller kan minskas,

6. kunna redogöra för reglerna som gäller vid registreringsbesiktning och kontrollbesiktning av fordon, och

7. kunna redogöra för reglerna beträffande däckets högsta tillåtna slitage, montage, användning av vinterdäck och slirskydd.

Godstransporter

2 § Den sökande ska

1. kunna tillämpa Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter (MSBFS 2009:2) om transport av farligt gods på väg och i terräng (ADR-S) såvitt avser bilaga A avsnitt 1.1.3.4.2, 1.1.3.4.3, 1.1.3.6, 1.4.2, 3.4, 3.5 och 5.2 samt bilaga B avsnitt 8.1.2, 8.1.4, 8.1.5, 8.2.1 och 8.3.1,

2. kunna tillämpa Statens räddningsverks föreskrifter (SRVFS 2006:9) om säkerhetsrådgivare för transport av farligt gods,

3. kunna tillämpa reglerna om säkring av last,

4. känna till innebörden av reglerna i 1-4 kap. och 6 kap. 1-7 §§ i Djurskyddsmyndighetens föreskrifter (DFS 2004:10) om transport av levande djur,

5. känna till innebörden av dels reglerna i förordningen

(SLVFS 1980:4) om tillämpning av 1970 års överenskommelse om internationell transport av lättfördärliga livsmedel och om specialutrustning för sådan transport (ATP), dels reglerna i Livsmedelsverkets tillämpningsföreskrifter (SLVFS 1980:6) till förordningen om 1970 års överenskommelse om internationell transport av lättfördärliga livsmedel och om specialutrustning för sådan transport (ATP),

6. känna till innehållet i de nationella och gemensamma EU-reglerna om mått och viktbestämmelser för fordon,

7. känna till vad följderna blir vid överträdelse av mått- och viktbestämmelserna för fordon, och

8. känna till de olika systemen vid kombinerade godstransporter på järnväg (piggy-back) och med fartyg (roll-on roll-off).

Persontransporter med buss

3 § Den sökande ska

1. kunna tillämpa Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter (MSBFS 2009:2) om transport av farligt gods på väg och i terräng (ADR-S) såvitt avser bilaga A avsnitt 1.1.3.4.2, 1.1.3.4.3, 1.1.3.6, 1.4.2, 3.4, 3.5 och 5.2 samt bilaga B avsnitt 8.1.2, 8.1.4 och 8.3.1,

2. kunna tillämpa Statens räddningsverks föreskrifter (SRVFS 2006:9) om säkerhetsrådgivare för transport av farligt gods,

3. kunna tillämpa reglerna om säkring av last,

4. känna till innehållet i de nationella och gemensamma EU-reglerna om mått och viktbestämmelser för fordon, och

5. känna till vad följderna blir vid överträdelse av mått- och viktbestämmelserna för fordon.

Persontransporter med taxi

4 § Den sökande ska

1. kunna tillämpa Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter (MSBFS 2009:2) om transport av farligt gods på väg och i terräng (ADR-S) såvitt avser bilaga A avsnitt 1.4.2 och 5.2 samt bilaga B avsnitt 8.1.2, och

2. med utgångspunkt från bilaga A avsnitt 1.1.3.4.2, 1.1.3.4.3, 1.1.3.6, 3.4 och 3.5 i ovan nämnda föreskrifter, känna till innebörden av begreppen begränsad mängd, reducerad mängd och värdeberäknad mängd (maxvärde 1000).

5 kap. Trafiksäkerhet

Gemensamt för gods- och persontransporter

1 § Den sökande ska

1. kunna redogöra för innehållet i Arbetarskyddsstyrelsens föreskrifter (AFS 1999:7) om första hjälpen och krisstöd,

2. kunna redogöra för de behörighetskrav som gäller för förare vid yrkesmässig trafik,

3. känna till betydelsen av att kontrollera fordonets funktion och säkerhet, utrustningen och lastens skick och kunna utarbeta skriftliga anvisningar till förarna om hur kontroll kan utföras,

4. känna till Nollvisionens betydelse för det egna trafiksäkerhetsarbetet,

5. känna till sambandet mellan hastighet, bältesanvändning och risken för personskador,

6. känna till alkohols, drogers och läkemedels påverkan på körförmågan och risken för olyckor, och

7. känna till trötthetens inverkan på trafiksäkerheten.

Godstransporter

2 § Den sökande ska

1. kunna tillämpa reglerna i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 561/2006 av den 15 mars 2006 om harmonisering av viss social lagstiftning på vägtransportområdet och om ändring av rådets förordningar (EEG) nr 3821/85 och (EG) nr 2135/98 samt om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 3820/85⁸,

2. kunna tillämpa reglerna i rådets förordning (EEG) nr 3821/85 av den 20 december 1985 om färdskrivare vid vägtransporter⁹, och

3. kunna analysera om en transport är tidsmässigt genomförbar med hänsyn till gällande regler om kör- och vilotider, bärighetsklasser och framkomlighetsbegränsningar.

Persontransporter med buss

3 § Den sökande ska

1. kunna tillämpa reglerna i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 561/2006 av den 15 mars 2006 om harmonisering av viss social lagstiftning på vägtransportområdet och om ändring av rådets förordningar (EEG) nr 3821/85 och (EG) nr 2135/98 samt om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 3820/85¹⁰,

2. kunna tillämpa reglerna i rådets förordning (EEG) nr 3821/85 av den 20 december 1985 om färdskrivare vid vägtransporter¹¹, och

3. kunna analysera om en transport är tidsmässigt genomförbar med hänsyn till gällande regler om kör- och vilotider, bärighetsklasser och framkomlighetsbegränsningar.

Persontransporter med taxi

4 § Den sökande ska

1. kunna tillämpa bestämmelserna i förordningen (1994:1297) om vilotider vid vissa vägtransporter inom landet, och

⁸ EUT L 102, 11.4.2006, s. 1 (Celex 32006R0561).

⁹ EGT L 370, 31.12.1985, s.8 (Celex 31985R3821).

¹⁰ EUT L 102, 11.4.2006, s.1 (Celex 32006R0561).

¹¹ EGT 370, 31.12.1985, s.8 (Celex 31985R3821).

2. kunna analysera om en transport är tidsmässigt genomförbar med hänsyn till gällande vilotidsbestämmelser och befintligt kartmaterial.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna författning träder i kraft den 15 november 2010.
2. Intyg om yrkeskunnande enligt yrkestrafiklagstiftningen utfärdat efter den 31 oktober 1994 ska godtas utan tidsbegränsning vid ansökan om trafiktillstånd.

På Transportstyrelsens vägnar

STAFFAN WIDLERT

Ted Montaigne
(Vägtrafikavdelningen)